

Канд. екон. наук Петриняк У. Я.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК ЧАСТИНА
ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ БІЗНЕС-СТРУКТУР**

Поява креативних технологій пов'язана з еволюцією цифрових компетенцій, які сформувались на основі економічної перебудови, інноваціях та інтелектуальній діяльності, які існують паралельно з інтернетом та загальною діджиталізацією. Креативні технології змінюють парадигму «бренд-споживач», перетворюючи «бренд» на «досвід/враження», а «споживача» на клієнта бізнес-структур. Креативне підприємництво є відносно новою концепцією бізнесу, де практичний аспект полягає в необхідності створення можливостей впливу на усіх рівнях управління, яке вимагає нових навичок, мобільності та здатності створення ідей, що призводить до трансформації економіки. Креативні бізнес-структури стійкі до викликів і позитивно впливають на фінансовий стан підприємств. В свою чергу, компетенції у сфері цифрових технологій впливають на економічні, технологічні та креативні процеси бізнес-структур, які постійно змінюються при адаптації до нових умов, технологій, що відрізняються від звичних норм роботи. Це, натомість, потребує інших у списках найбільш затребуваних роботодавцями софт-скіллів. Цифрові технології міняють тенденції розвитку бізнес-структур і управлінських моделей ринків, які вже сьогодні мають ознаки [2]:

- зростаючої глобалізації;
- автоматизації робочих місць;
- швидкого поширення датчиків, обчислювальних потужностей та засобів комунікації з використанням ІКТ;
- реорганізації роботи завдяки новим технологіям і соціальним медіа, які значно розширюють можливості співпраці.

Це відкриває нові можливості для економічного процвітання, соціальної інтеграції та креативної стійкості і, відповідно, мобілізує персонал. Колаборація малих, середніх та великих бізнес-структур створює «цунамі» в креативному секторі, а також задає динаміку і знаходиться на передовій креативних ринків [1]. Основою сьогодення є також креативні хаби, які притягують креативні ідеї та

рішення швидкозростаючих економічних сфер. Приклади цифрових платформ в Україні показано в табл. 1.

Таблиця 1

Цифрові платформи в Україні щодо моделей комунікацій

Суб'єкт (виробник товарів та послуг)	Бізнес	Споживачі	Уряд
Бізнес	Електронні комерційні закупівлі	Модель «Бізнес для споживачів». Інтернет – магазини (Rozetka, Make Up, Prom.ua)	Електронні державні закупівлі (ProZorro)
Споживачі	Модель «споживачі для бізнесу». Цифрові служби зайнятості	Модель «Споживачі для споживачів». Онлайн-сервіси замовлення послуг (kabanchik.ua)	Модель «Споживачі для уряду». Цифрові платформи для подачі петицій, визначення пріоритетних громадських проєктів (gb.kyivcity.gov.ua)
Уряд	Модель «уряд для бізнесу». Звітність в електронному вигляді	Модель «Уряд для споживачів». Державні цифрові послуги для громадян (igov.org.ua)	Модель «Уряд для уряду». Електронний уряд

Джерело: розроблено автором за даними [1]

Як видно з табл. 1 ключовою особливістю креативної економіки є знання, що базуються на інформації та реалізації їх цінностей. Це сприяє формуванню, ініціативного, адаптивного та здатного долати труднощі персоналу. Відповідно, ефективна робота може стати певним маркером у процесі оновлення та модернізації компетенцій цифрових технологій. Важливе місце може зайняти питання підвищення ефективності покращення технологій у сфері культури і креативних індустрій. Проблемним же залишається пошук механізмів реалізації концепції розвитку креативних індустрій у сучасних соціально-економічних умовах розвитку держави. На даному етапі основним каталізатором «креативних» процесів повинне стати їх включення в стратегії і програми міського і державного розвитку [2, с. 46]. Креативна економіка є каталізатором для побудови економічної діяльності, формуючи нові бізнес-моделі модернізуючи систему підприємництва. В результаті взаємодія ідей, створення нових робочих місць, охорона інтелектуальної власності сприяє використанню та подальшому розвитку національного потенціалу, сприяючи залучення інвестицій. В свою чергу креативне підприємництво активно розвивається протягом останніх років, а саме: з'являються креативні хаби, стартапи,

що поступово підвищують наявність доступу до ресурсів та інституцій, що окреслюють середовище дій бізнес-структур.

Креативні послуги складно оцінити, але їх перелік та глибина розширюється з розвитком цифрової економіки. Крім того вони виявляють стійкість до економічного тиску в часи невизначеності і є потенціалом до розвитку, особливо в умовах воєнного стану в Україні (зокрема у сфері електронної комерції). Але перспективи появи нових глобальних цифрових платформ малоймовірні, у зв'язку з тривалим воєнним конфліктом на території країни. Внутрішні інвестиційні ресурси країни обмежені, а політична підтримка цифрової галузі недостатньо потужна. Водночас, ІТ-індустрія, що активно розвивається, переважно орієнтована на надання послуг зарубіжним замовникам, а не на задоволення потреб місцевих споживачів. Крім того, існуючі компанії стикаються з перешкодами для виходу на міжнародні ринки та масштабування своєї діяльності на глобальному рівні.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В. Підприємництво: сучасні виклики, тренди та трансформації: моногр. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Гринько. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2023. 350 с.
2. Опанасюк Ю.А., Коломієць Д.В. Креативне підприємництво та управління ІТ- бізнесом. International Economic Relations and Sustainable Development: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 5-6 травня 2017 року. С. 78-79.
3. Future Work Skills 2020. URL: https://uqpn.uq.edu.au/files/203/LIBBY%20MARSHALL%20future_work_skills_2020_full_research_report_final_1.pdf.

Д-р техн. наук Погребняк А. В.

Університет митної справи та фінансів (Україна)

ОПТИМІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ЗА РАХУНОК ЇЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Використання сучасних цифрових технологій в економіці більшості розвинених країн світу вже досить давно є невід'ємною частиною державного розвитку. Тому, впровадження цифрових інновацій вже на рівні організації діяльності готельно-ресторанного бізнесу сфери послуг економіки України визначає його актуальність та важливість. Проведене дослідження з оптимізації процесів обслуговування користувачів готельно-ресторанних послуг направлене на